

stand, vil man kunne opleve en reaktion i nogle tilfælde.

Betyder det, at vi fortsat kun skal blive ved med det første (en fabrik her og der, en skole her og der), eller betyder det tværtimod at vi også skal sætte mere ind på det sidste? Skal det afholde os fra at begynde en dialog om de vanskelige emner? Hvad hænger bedst sammen med vores overordnede målsætninger?

4.1. Menneskeretsbeskyttelsen og dansk udviklingsbistand har fælles mål

Det kan konstateres, at menneskerettigheder og dansk udviklingsbistand i vidt omfang har samme erklærede mål. Begge kan siges at støtte en *fattigdomsmålsætning*. Begge kan siges at have til formål at sikre, at borgerne får *medindflydelse* på udviklingen i eget land gennem ret til medvirken i de politiske processer i landet.

Begge kan siges at have til formål af *aktivere lokalbefolkningen* som samarbejdspartnere, og begge kan siges at have til formål at *hindre diskrimination* på grundlag af køn, race, hudfarve m.v. og hjælpe økonomisk, politisk og kulturelt diskriminerede grupper.

4.2. Værdigrundlaget for dansk udviklingsbistand

Indtil for nogle år siden herskede der en opfattelse af, at u-landsbistand

- ikke måtte være en form for indblanding eller aktiv medvirken,
- kunne være neutral.

Man har ment at kunne levere projekter uden at beskæftige sig med den holdning, som – hvad enten man vil eller ej – ligger bag enhver aktivitet. Først opfattede man bistanden som et samarbejdsforhold af teknisk karakter, dernæst som en hjælp til at pågældende stater selv kunne finde ud af, hvad de ville.

Det forekommer i dag de fleste utilstrækkeligt, fordi man så bort fra, at hvis bistanden skal virke, skal den også påvirke politiske processer, og fordi man glemte, at (ikke-folkevalgte) regeringer ikke altid har samme interesser som deres befolkningsflertal.

Der er derfor behov for, at vi gør vore hensigter *gennemsigtige* og lægger dem frem til en åben debat. Således at vi ved, hvad vi gør og kan berettigg det, og således at vore samarbejdslande kan gå i en *åben dialog med os* om vort eget værdigrundlag og vi med dem.

Vi tvinges da til at tage stilling til *vores eget værdigrundlag*, fordi det er det, der i sidste instans bestemmer, hvad vi gør. Vores værdigrundlag og målsætninger, som vi ikke altid selv kan opfylde i fuldt omfang, er vel bl.a.

- *demokrati* som styreform og i øvrigt
- en *høj prioritering af menneskerettighederne*, således som de er udformet og vedtaget af staterne.

Skal vi være kedede af disse målsætninger? De er i høj grad årsagen til, at de nordiske lande spiller en større politisk rolle internationalt, end deres størrelse måske »berettiger« til.

Taget på ordet indebærer disse målsætninger, at det *ultimate mål* i u-landsbistanden for bl.a. bekæmpelse af

- diskrimination af kvinder er: *formel og reel ligestilling* af kønnene og overholdelse af internationale menneskeretsstandarder,
- diskrimination af fattige er: *omfordeling* af de samfundsmæssige ressourcer,
- diskrimination af arbejdstagere er: *ret til organisationsfrihed* og overholdelse af etablerede ILO-standarder.

På meget langt sigt er målet for dansk bistandspolitik vel at støtte en *demokratiseringsproces*, som vil *muliggøre en pluralistisk beslutningsproces*, hvor forskellige synspunkter kan komme til orde. Der er ikke nødvendigvis tale om demokrati i den nordiske form. Men det må være en styreform, som er karakteriseret ved i hvert fald følgende *minimumskrav*:

- at borgerne har mulighed for at komme til orde og frit give deres mening til kende,
- at der ikke fra regeringens side ses passivt på diskrimination af borgere på grundlag af køn, race, hudfarve, religiøs og politisk overbevisning m.v.,
- at der eksisterer en beskyttelse af minoriteter, og